

Štajerc" izbaja vsaki pelek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 kron, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računamo naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko posloplje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmetje ljubiti!

Kmečki stan, sprečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastojni, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 36.

V Ptuj v nedeljo dne 4. septembra 1910.

XI. letnik.

Velikanski polom na Koroškem.

Doživeli smo v naših poklerikaljenih pokrajinah že najhujše dogodke. In vendar lahko trdimo, da je bilo vse to le igrača napram sedanjemu velikanskemu gospodarskemu polomu na Koroškem. Pisali smo že v zadnjih številkah o tej zadevi. Svoj čas smo doživeli polome klerikalnih slovenskih konzumnih društev. Gotovo so tudi ti nesrečni „konzumi“ stotero kmetov ob čast in premoženje spravili. Še danes plačujejo lahkoverni posestniki za grehe farovških hujskačev. In vendar so konkurzi teh nekdanjih konzumnih društev le malenkost proti temu najnovejšemu farskemu polomu. Kajti naj se zasukne stvar kakor se boče, gotovo je že danes, da so duhovniški špekulanti na Koroškem zapravili na milijone kron v prapraznem kmetjskega denarja. Vseled tega pač ni čuda, da je vsa javnost v celi državi grozovito razburjena. Vse časopisje se peča s tem polomom in zapeljani kmetje si pulijo lase iz glave ter jokajo za svojimi izgubljenimi denarji.

Najnovejša novica je ta, da so pričela oblastva govoriti. Kakor znano, sta glavna voditelja vse sleparije monsignore Weiss in monsignore Kayser. Državni pravdnik je izdal povelje, da se obadva zapre. Drugega so policaji dobili in tako sedi zdaj ta duhovniški špekulant monsignore Kayser pod ključem deželne sodnije. Prvi farski špekulant, ki je gonil spodaril s tujim denarjem ednako lahkomišelnost, ki spada istotako v kriminal, pa jo je pravočasno popihal. Čuje se namreč, da je vzel monsignore Weiss par sto tisočakov kmetjskega denarja in se z njimi odpeljal v Ameriko. Tako stoji torej ta stvar in naše protokovanje se je žalibog izpolnilo . . .

V kratkem hočemo še enkrat celi ta velikanski zločin popisati.

V svrhu politične klerikalne agitacije ustanovili je črni voditelj Kayser v Feldkirchnu sirotišnico (Waisenhaus). Imel je malo denarja na razpolago in je moral vsled tega s fehtarjijo pričeti. Povsod je beračil za „Antonius“-kruhek in dobil na ta način precej denarja skupaj. Nametno da bi dolgove poplačal, pričel je pa s tem denarjem takoj špekulirati, kakor špekulirajo najnesramnejši judi. O nafehtanem denarju sploh nikdar ni podal javnega računa. Pridobil je potem večje kmetijsko podjetje, na katerem so mu morali otroci iz sirotišnice delati. Seveda mu tudi to ni pomagalo iz dolgov. Pošteni človek bi zdaj seveda z vsemi podjetji ponehal. Ali Kayser je na zločinski način hitel od ene špekulacije v drugo. Postal je namreč potem trgovec z lesom, nadalje fabrikant pive in restavrirer. V njegovi restavraciji je bilo napisano:

„Zahl' deine Groschen, über Politik halt deine Groschen“ . . .

Po domače povedano: kmet, daj mi tvoje denarje, v ostalem pa drži gobec . . . Končno je ta farski bankeroter nakupil še večji rudokop,

katerega je popolnoma nezmislno izzidal. Vse to se je napravilo seveda „na puf“, in z velikanskimi izgubami. Njegovega piva ni hotel nikdo piti, njegovega premoga nikdo kupiti, njegova restavracija je bila takoj pasivna. Ali Kayser je špekuliral naprej. Kot lesni trgovec zvezal se je z nekim italijanskim špekulantom po imenu Palese, ki je hotel istotako potom lumparij obogateti. Nakupilo se je skladišča za res v Feldkirchnu, na Opčini in v Bariju na Italijanskem. Končno sta se laški špekulant Palese in „duhovnik“ Kayser brez vsacega znanja zvezala še z nekim laškim grofom Sbrojovacci in nakupila za več milijone kron gozda na Ruskem. Vse njih špekulacije so se seveda izjalovile. Kayser se je na vsa taka podjetja toliko razumel, kakor zajec na boben. In tako je morala ta banda vedno nove dolgove delati. Najprve so si denar pri tujcih izposojevali. Ali ti so bili dovolj pametni, da niso dolgo denarje dajali, marveč so špekulantom vrata pokazali. Tako ni bilo zdaj nobenega denarja več, pač pa blizu štiri milijonov kron dolga. Kaj storiti? Izmislili so se lumparijo, ki kriči do neba. Klerikalci imajo namreč na Koroškem neko „centralno kaso kmetijskih zadrug“. V to kaso pošiljajo tudi vse kmetске in slovenske posojilnice svoje denarje. Načelnika te zveze ali centrale pa sta zdaj v Ameriko pobegli monsignore Weiss ter slovenski „voditelj“ monsignore Podgorc. In glejte, noben jud ni hotel Kayserju več niti groša posoditi, — klerikalna centralna kasa pa mu je dala brez vsakega jamstva skoraj dva milijona kron „posojila“. Z drugimi besedami povedano: monsignore Weiss je vzel 1,900,000 kron denarja od vbojih slovenskih in nemških posojilnic in je vrgel ta denar monsignoru Kayser v žrelo. Potem pa je vzel Weiss še par stotisoč kron in šel na železnico ter se v Ameriko odpeljal . . . Ravno tako je ta farska centralna kasa „posodila“ večje svote denarja raznim drugim bankerotnim klerikalnim podjetjem. Gotovo je, da se je skoraj štiri milijone kron kmetjskega denarja zapravilo.

Kaj bo zdaj? Monsignore Kayser je v ječi, monsignore Weiss v Ameriki, kjer se pobožnim koroškim kmetom smejata. Kmetje pa prihajajo prestrašeni v posojilnice in zahtevajo svoj denar nazaj. Ali ničesar ne dobijo! Z obupanim obrazom zopet odhajajo in proklinjajo tiste, ki so jim na zviti način v „imenu vere“ in v „imenu slovenstva“ oropali njih krvavo prišparane krajcarje . . .

Klerikalni polom na Koroškem je tako velikanski, da odmeva po celi državi. Ali mi vprašamo: kako stoji stvar v drugih kronovinah? Ali ni tudi pri nas na spodnjem Štajerskem vsak dan edne katastrofe pričakovati? Ali ne ustanovljajo slovenski prvaki povsod posojilnice, ki so nepotrebne, nestrokovnjaške, brez vsacega nadzorstva?!

Politika slovenskih prvakov dovedla bode naše ljudstvo v bedo in revščino. Beraška palica, — to je vse, kar nam „doseže“ slovenska politika!

Politični pregled.

Hribarjeva komedija v Ljubljani se nadaljuje. Kakor znano ni hotela vlada izvolitev Hribarja za ljubljanskega župana cesarju v potrditev predložiti. Skrajni čas je bil, da se je Hribarja iz javnosti izbacnilo. Kajti tako, kakor ta možakar še ni noben župan na Avstrijskem postave v blato teptal in na znani način po Ruskem in Srbskem svoj „patriotizem“ kazal. Cesar je Hribarju torej vrata pokazal. Ali od srbskih agentov nahujskani mogotci se niti cesarju ne udajo. Zato so Hribarja nalašč še enkrat za župana izvolili. In Hribar je imel dovolj predrzno čelo, da je volitev zopet sprejel. Imel je celo nesramni govor, v katerem se je bahal s svojim „patriotizmom“ in napadal vlado kakor kak politični agitator. Zato so ga ljubljanske „narodne“ babnice z rožicami obsipale . . . No, tudi tej komediji bode kmalu konec. Vlada je že ljubljanski občinski svet razpustila in na rotovž c. k. komisarja poslala. Ta bode vodil občinske zadeve, dokler se položaj ne spremeni. Na vsak način mora vsak pametni človek priznati, da je zadnji čas, da se Hribarjevo grozovladno stré.

„Živela Srbija!“ — tako so klicali prvaški hujskači v Ljubljani na dan pred cesarjevo osemdesetletnico. Enega teh srbskih prijateljev, nekega smrkolina iz celjske okolice, so že zaprli. Bržkone jih bodo še več dobili. Prvaški listi pa seveda še vedno tajijo, da nima slovenska mladina v Ljubljani veleizdajalske cilje pred očmi.

Kmetje zoper vojaštvo. V kraju Aistorheim na Salzburškem so kmetje vojake napadli, kateri so imeli na njih poljah svoje vaje. Na oficirje so metali kamenje. Orožniki preiskujejo zadevo. Mi gotovo ne odobravamo takih nasilstev. Ali marsikdaj bi vojaška oblast svoje vaje lahko tako uredila, da se ne bi kmetom škode delalo.

Nesreče pri vojaškem manevru. Pri vojaških manevrih na Tirolskem se je zgodila vsled hude nevihte večja nesreča. Dva vojaka sta padla v neki prepad in sta kmalu na to umrla. Eden tovarišev ju je hotel rešiti, ali bil je tudi sam težko poškodovan. Dva oficirja sta si roke zlomila. V bolnici je tudi še en vojak umrl. Manevri so se takoj ustavili.

Češki anarhisti. V Olomucu so vpeljali kazensko preiskavo proti celi vrsti čeških anarhistov.

Črnogora — kraljestvo. Te dni so se vršile v Cetinju velike slavnosti, katerih so se tudi italijanska kraljevska dvojica in razni zastopniki evropskih vladarjev udeležili. Pri tej priložnosti proglasilo se je črnogorskega kneza Nikito za kralja. Razven vladarja prtljčkave državnice Monaco imamo zdaj v Evropi torej same kralje in cesarje. Bivši knez in sedanji kralj Nikita (hudomušni Nemci mu pravijo Nix-ist-da) sicer ni posebno priljubljen. Znano je in poročali smo to že opetovano, s kako krvoločnostjo zatira Nikita vsako svobodno gibanje v državi. No, zdaj je možakar kralj! Srbi so seveda hudo poparjeni, ker so hoteli biti vedno prvi na Balkanu. Kar čez noč so hoteli Črnogoro pod „žeslo“ revolverskega Peterčka prinesiti. Pa ni šlo! Sicer pa je glavno vprašanje, kako bode

revni narod kozjih tatov na Črnogorskem stroške kraljevskih časti plačal. Cela država ima komaj 250.000 prebivalcev. Ni čuda, da sta morala ruski car in italijanska kraljica kralju Nikiti — krono kupiti. Najboljšo šalo je sicer napravil list „Musketi“. Pisal je namreč to-le: „Dandanes nimajo vladarji več dvorskih norcev; zato si držijo balkanske kralje“ . . .

Dopisi.

Dobje pri Planini. V zadnji in predzadnji številki „Štajerca“ smo povedali in prosili, da se izroči javnosti slabo pristransko gospodarstvo obč. odbora v Dobji, in da je župnik Vurkelc s pomočjo tega obč. odbora samo v enem slučaju tukajšnje davkoplačilce za 1.000 gl. (2.000 K.) oškodoval. To je sicer za tukajšno vbogo ljudstvo veliko, ali samo to bi še vendar bila malenkost, ako bi župnik od tistega časa miroval; pa domišljuje si še vedno novo izrabljenje ljudstva. Še čez 3.000 K. je izfehtal od faranov in je plaušal, da bo kupil za tisti denar kaplana, primerno toliko zopet čez 3.000 K. je nafehtal in plaušal, da bo stavil kaplanijo, pa si le vkljub popolnoma zadostnim stanovanjskim prostorom, farovž razširjava, brez vsega za javne stavbe predpisanega komisijonega ogleda, zaslišanja faranov in zvedencev. Ako ne misli, da bi se svoj čas še enkrat oženil, tak ima stanovanjskih prostorov v sedajnem farovžu popolnoma dovolj. Dokler ni župnik Vurkelc in njegovi podrepaniki imel komande v občinskem odboru, se je gospodarilo s 50% občinske doklade, sedaj morajo plačevati vbogi davkoplačilci 110% in se vkljub visokim obč. dokladam niti najbolj potrebne občinske ceste ne popravijo. Dokler ni imel župnik komande v občinskem odboru, se je plačevalo občinskemu tajniku za dvakratno uradovanje na teden 80—100 gl. na leto, sedaj se plačuje 150 gl. ali 300 K. ako ravno so osebe pripravljene za prejšno plačo uradovati. Župnik je pobiral neopravičeno bernja, katera znaša narmanj 200 K. na leto, torej v 10-tih letih 2.000 K. Računite, dragi bralci, našete denarne zneske in prepričali se bodete sami, za kakšno ogromno svoto je že župnik farane oškodoval. Župnik Vurkelc je tudi največji sovražnik omike in svobode, on sovraži in spodjeda še dandanes vse tiste može, kateri so posredovali, da se je v Dobji nova, celo potrebna 4 razredna šola postavila; on sovraži sploh vse, kar pelja k omiki in svobodi, zaradi tega sovraži tudi učiteljstvo, posebno pa celo priljubljene in delavne g. nadučitelja Pulko. Da se je sovražstvo tukaj v Dobji celo vkoreninilo, da že sovraži mož ženo, žena moža, sosed sosedu itd., ta izgled privlekel je Vurkelc v Dobje, in zasejal luliko med pšenico. Res lepi namestnik božji! Dokažite nam g. Vurkelc, samo eden slučaj, da bi bil Kristus ali njegovi prvi namestniki sv. Apostoli, enega za vinar vrednosti oškodovali, ali pa sovražstvo sejali med ljudstvo? Ako nam to ne dokažete, potem pač niste vredni nositi ime: Namestnik božji . . .

(Iz dobrega namena.)

Od nekod. Med nekoliko daljšim potom pridem po naključbi z nekim možem skupaj in razgovarjava se marsikaj. Pogovor med nama

naju privede do marsikaj; ali samo to me je zanimalo, kadar mi začne pripovedovati od g. župnika. Vprašam ga od kje da je doma; nato mi odgovori, da iz Majšperga. Nato mi pripoveduje: Naš g. župnik je vedno bolan, samo ob času volitve ne! Kakor se nam zdi, mogoče ne more biti bolezen prehuda, ker lahko ves dan na cesti stoji; ako gre človek desetkrat en dan po cesti, ga vedno vidi. Veliko spretnejši je g. kaplan; njemu se ne poljubi stati na cesti toliko, ker vidi, da je pri g. Brezinšku gostilna in tamkaj raje sedi do polnoči, pa tudi še večsih do 1. polnoči, in se razgovarja pri dobri vinski kapljici. Gospod župnik pa raje na cesti stoji; kadar gre kaka ženska po cesti, ima skoraj z vsako nekaj za govoriti. Ljudje pa že govorijo, da išče klerikalce, drugi da liberalce in tretji, tega omenil ne bom. Olči na Majšpergu blagovoli g. župniku postaviti sedež na cesti, da bodeta z g. kaplanom vsaj sedela, ker vem, da jih lahko zvečer silno noge boljijo . . .

Brežice. Zdi se nam, da ne živimo na zelenem Štajerskem, ampak v sredini Srbije. Naši rdečosrajčniki zmeraj bolj rogoviijo in „brate“ Kranjce, Hrvate in bogve kaj povabijo in na pomoč kličejo in ako ne bode kmalu te vročine konec, jim še bo kri zavrela. Skoraj vsak praznik divjajo ti posilirbi; seveda „patentslovani“ kakor laški Jože in češki brivec peljata glavno besedo. Kamor se človek ogleda, povsod Kranjci ali Čehi in žalibog naši ljudje so tako daleč, da se dajo od hujskačev voditi. Vprašam enega: kdo ali kakšni rojak je ta železniški uradnik? Odgovor dobiš: Krajne ali pa Čeh; vprašam od kje je ta učitelj? Odgovor: Kranjci in učiteljica Kranjca. Vprašam: Od kje je ta duhovnik? Odgovor: Iz Ljubljane itd. Čuda ni, da naš študent rečimo štajerski rojak in domačin mora potem v tujini kruha iskati. Potem se še posilirbi predrznejo in rečejo, da mu je vsega Nemec kriv, da mu Nemec kruh odvzame. Vsak pameten človek mora znati presoditi in povedati kdo je kriv, da je tako daleč prišlo. Tudi se tukaj na meji posestva v kranjske roke porivajo in če bo to dalj časa trajalo, tak bomo kmalu polovico kranjskih posestnikov ob meji imeli in štajerski rojaki in posestniki bodo zginili. Tudi pri vsaki priliki se norčujeje naši rdečosrajčniki in pravijo, kdor ni ž njimi je „posilinemec“ ali „nemčur“. A mi pa očitno trdimo, da mi nismo „posilinemci“, ker v naši deželi je slovenska in nemška šola postavna, ne pa srbska in srbski ali hrvaški jezik; tudi nimamo v naši deželi besede „Nazdar“. Vprašamo torej, kdo je „posili“? Mi gotovo ne, če se deželno-postavnega jezika poslužujemo. Tukaj se klerikalci in liberalci dobro zastopijo in v en rog trobijo. Vsa kritika in psovanje proti eden drugemu, kakor se v teh listih berejo, je samo komedija. „Straža“ in „Gospodar“ obrekujeja „Dnevnika“ in liberalce in „Dnevnik“ pa „Stražo“ itd., da pa obe zgoraj omenjeni stranki naprednjake črtijo, je istina in to zato, ker niso klerikalcem pokorni. Vidi se pač, da ti ljudje ne poznajo več ljubezni do bližnjega, da ni vera glavna reč, ampak politika! Čitali smo pred nedavnim časom o procesiji, katera se je na 20. maja v Ptujju vršila. Nek klerikalni list piše, da je vse lepo bilo in vse se je veselilo, samo nekaj — čuj — godba je bila

nemška; ali se morda ni Bogu dopadla? Te vrstice zadostujejo vsakemu pametnemu človeku, ene opombe vendar ni potrebno. Dopisun in tudi tisti, kateri kaj takega sprejmejo, morajo res taki biti, kateri si mislijo, da je celi svet bedasti, da nič ne razume. Rdečosrajčnikom pa svetujemo, da naj si še eno rdečo pero za zadnji del priskrbijo.

Opazovalci in „Štajercijanci“.

40 letnica požarne brambe v Ptujju.

„Gott zur Ehr“,
dem Nächsten zur Wehr!“

To nedeljo praznovala bode prostovoljna požarna bramba v Ptujju („Freiwillige Feuerwehr in Pettau“) 40 letni jubilej svojega obstoja. Štiri desetletij je precej časa v zgodovini malega društva. In štirideset let težkega, požrtvovalnega dela v zmislu lepega gesla „Gott zur Ehr“, dem Nächsten zur Wehr“, štiri desetletij boja proti zgodovitemu sovražniku človeške lastnine, ognju, — to je veliko. Seveda, požarnih bramb imamo danes povsod; skoraj v vsaki občini se hvala Bogu ljudje tega prepotrebne instituta oprijemljejo. Zato bi bilo preveč zahtevano, da bi se naš list bogve kako obširno o tej ali oni požarni brambi izjavil. Ako danes izjemoma par važnejših točk iz zgodovine ptujjskega gasilnega društva omenimo, imamo zato mnogo vzrokov. Prvi teh vzrokov je, da je ta skozinskoz nemška požarna bramba v Ptujju skozi svojih 40 let večinoma slovenskim kmetom pri požarih pomagala. Nasprotniki naj psujejo z znano svojo brezvestnostjo ptujjske gasilce. Ali to je istina, da so imeli ti nemški gasilci vedno srce za nesrečo slovenskih posestnikov. Najmanjše dve tretini požarov, pri katerih je ptujjska požarna bramba z vsemi močmi pomagala, tiče se slovenskih posestev izven mesta. To smo hoteli v prvi vrsti poboti!

Marca meseca l. 1870 so ustanovili v Ptujju požarno brambo. Takrat se je sploh po celi državi pričelo moderno gasilstvo lepo razvijati. Med ustanovitelji so bili zlasti meščanski obrtniki. Mesto jim je izročilo gasilno orodje, ki ga je doslej imelo, ki pa seveda ni bilo mnogo vredno. Može so morali vsled tega med meščani denarje nabirati, da so si najpotrebnejše orodje nabavili (zlasti novo „Metz“-šprico). In častno spričevalo za ptujjsko prebivalstvo je, da je v ta namen rado žrtvovalo tisočake goldinarjev. Potem se je društvo seveda lepo in z vsakim letom lepše razvijalo. Najpomembnejši trenutek v zgodovini društva pa je vstop g. Johana Steudte (leta 1873), ki je od leta 1888 sem voditelj ali „Hauptmann“ gasilnega društva in od leta 1889 sem tudi načelnik okrajne zveze požarnih bramb. Ta mož je s svojim globokim znanjem, z veliko svojo požrtvovalnostjo in priljubljenostjo med obrtniki požarno brambo na višek svojega razvika spravil. Kar je danes ptujjska požarna bramba — in smelo trdimo, da se nima pred nobeno drugo skriti — to je v prvi vrsti plod pridnega dela Johana Steudte. Seveda so mu pri temu tudi vsi pomagali. Zlasti odkar je zasedel županski stolec naš Jos. Ortnig, ki je imel vedno najostrejšo oko za ljudske potrebe. Ortnig ni nikdar odrekal svoje pomoči požarni brambi. V mestnem zastopu kakor povsod drugod bil je vedno vroči zagovornik tega prepotrebne društva. Tako se je požarna bramba krasno razvijala. Danes ima parno brizgalno (Dampfspritze), ima 63 aktivnih članov in 13.044 — kron premoženja. Ponosno torej lahko pozdravimo njen razvitek!

Naj omenimo še nakratko najpomembnejše požare, pri katerih je ptujjska požarna bramba sedelovala. Skupno je pomagala tekom 40 let pri 174 večjih požarih. To je gotovo častno število. Izmed teh so bili važni: Prvi požar (25. septembra 1870) na Bregu pri Ptujju; eden ptujjskih požarnikov je rešil nekega otroka in plamen; rešitev človeškega življenja je torej prvi nastop tega plemenitega društva! L. 1871 požar v Cirkovcih (cela vas), Skorba (11 poslopj), en požarnik je bil težko ranjen, pomoč pri povodnji. L. 1875 ednajst požarov. L. 1877 6 požarov

Španski boji.

Poročali smo že, da hoče napredna španska vlada klerikalni vpliv v državi zatreti in zlasti izze-manje ljudstva končati. Nasprotniki proste države se seveda grozno hudujejo in vpijejo, kakor vedno ob takih prilikah, da je »vera v nevarnosti.« Ali vlada se ne vstraši.

Sodnija zasleduje najostreje vse duhovnike, ki zane-marjajo svoje stanovske dolžnosti in uganjajo politiko. Naša slika kaže nadškofa v Filippi, dr. Vicota, nadalje papeževega tajnika kardinala Merry de Val in končno dona José Canalejas, ki je ministerski

Msgr. Dr. Vico, Titularerzbischof, Philippin, Apostel Nuntius in Spanien.

Kardinal Staatssekretär Merry de Val, welcher die Verhandlungen für den Vatikan führt.

Don José Canalejas, der spanische Ministerpräsident.

Zum Kulturkampf in Spanien.

predsednik na Španskem. Upati je, da se končajo ta nasprotovanja brez preliivanja krvi.

(1 požarnik težko ranjen). L. 1878 21 požarov, pomoč pri transportu ranjencev iz bojišča v Bozni. L. 1879 18 požarov. L. 1880 11 požarov (važen požar v Siebendorfu, kjer so le ptujski gasilci vas rešili). L. 1885 14 požarov (1 gasilec težko ranjen; v Možgancih pogorelo 20 hiš). L. 1886 7 požarov (v Novivasi 8 poslopij). L. 1887 8 požarov. L. 1888 5 požarov (Picheldorf vse pogorelo). L. 1890 je bil veliki požar pri Jurzi v Ptuj; vsled razstrelbe je bilo 11 oseb težko ranjenih; 8 jih je umrlo (m. nj. tudi gasilec Pacher). 1892 veliki požar v Verstju (4 hiš, 1 gasilec težko ranjen). 1893 požar v Bukovcih (30 hiš), 1894 pa 14 požarov (v Hajdinu 1 oseba zgorela, v Slovenjivasi požar med zborovanjem gasilcev). L. 1897 6 požarov (v Picheldorfu 6 hiš, 1 gasilec težko ranjen). V zadnjih letih pa je omeniti še velike požare v Mihovcih in v Ptju (Pirichove fabrike).

Mislimo, da to kratko poročilo dokazuje, da je ptujsko gasilno društvo tekom 40 let svojo dolžnost v polni meri storilo. Žalibog, da to vsi ljudje nečjeje razumeti. Ko je bil okrajni zastopar v slovenskih rokah, so prvaki gasilcem sleherni podporo odrekli. Opetovano so nahujskani fantalini celo šlavhe brambe prerezali. Namesto da bi prvaški zagriženi ljudje gasilec pri njih delu pomagali, so jih celo napadali in psovali. Neki zagriženi fajmošter celo gasilce k svojemu vodnjaku ni pustil, da bi gasili. . . . Mnogi neumni ljudje so tudi vedno mislili, da so gasilci plačani. Niso hoteli verovati, da delajo ti hrabri možje zastopj in brezplačno.

Vse to nam pride v glavo, ko praznujemo 40 letnico ptujkega gasilnega društva. Ali veselje do dela za splošni blagor vse to ni nikomur vzelo. Kakor skala stojijo ti možje in izvršujejo svojo dolžnost, brez ozira na desno in levo. Vsakemu vedno pomagati, to je njih geslo!

Z navdušenjem in s pristrčno hvalo praznujemo tudi mi z vrlimi gasilci 40 letnico njih dela. Čast jim, požrtvovalnim moštem, čast požarni brambi v Ptju!

Novice.

Pozor! Kdor ima kaj z uredništvom opraviti, poštevta naj sledeče določbe: 1. Uredniški zaključek je za navadne stvari vsako sredo opoldne, za nujne pa v sredo zvečer; v četrtek zutraj se sprejmejo le brzjavici. — 2. Dopise je pisati vedno s tinto in le na eni strani papirja. — 3. Uredništva se tičejo le listove vsebine (teksta) se tikoče zadeve (dopisi, novice itd.). Vse te stvari pa je vpslati vedno na uredništvo „Stajerca“ v Ptju, ne pa na ime tega ali onega gospoda, o katerem se sluti, da je v kakšni zvezi z uredništvom. — 4. Dopisi morajo biti vedno podpisani. — Kdor ima kaj z upravnim delom opraviti, ozira naj se na sledeče določbe: 1. Upravištvu je vpslati v prvi vrsti vse denarje; tudi tukaj opozarjamo še enkrat, da denarje ni vpslati posameznim osebam, kër napravi to preveč dela. — 2. Za male inzerate (á 1 K) vpslati je denar vedno naprej. — 3. Na vprašanje gledè izeratov itd. se le tedaj odgovori, ako je znakma priložena.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Naša zmaga v Pobrežu pri Ptju.

Že v zadnji številki smo poročali, da so pri občinskih volitvah v Pobrežu-St. Vidu pri Ptju napredni volilci na celi črti zmagali. Razmerje glasov je bilo sledeče: V III. razredu je bilo 135 glasov oddanih; od teh so jih dobili prvaki kandidati samo 41, naši somišljeniki pa 94. — V II. razredu je bilo oddanih 32 glasov i. s. za prvake kandidate 8, za naše kmete pa 24 glasov. — V I. razredu prišlo je 10 volilcev, ki so vsi svoje glasove za naše somišljenike oddali. — Izvoljeni pa so bili sledeči gospodje: V III. razredu Franc Schosterssch, Anton Kukovec, J. Forsteritsch, Joh. Drevenscheck. V II. razredu Simon Ciglar, Franc Werdenig, Jos. Friedauer in Franc Rogina. V I. razredu pa Vincenc Pernath, Jakob Murko, Franc Pernath in Andrej Murko. Vsi so vrlji napredni možje! Davkoplačevalci so torej prav jasno dokazali, da imajo Tombahove komande dovolj in da hočejo odslej sami v občini gospodovati. Deset

let imeli so prvaki hujška občino v svojih krempljah. Zdaj pa so jim pošteni volilci vajete iz rok strgali. Ljudstvo se je ravno naveličalo nesrečne politike onih ljudi, ki vedno o svoji „ljubezni do naroda“ govori, ki pa le ljudske denarje na brezvestni način zapravljajo. . . . Upali smo sicer na zmago, kër smo vedeli, da mora končno pravičnost prodrati. Ali da bodedo v svih treh razredih s tako velikansko večino zmagali, tega pač nikdo pričakovati ni mogel. Za prvake vse skupaj niti 50 glasov oddanih ni bilo. In vendar so tedne sem tako besno agitirali, kakor da bi se jim šlo za nebesko kraljestvo. Kako nesramno in podlo so blatili v občini osivele može po ljubljanskih listih, v katerih se sme vse laži objavljati, kër stojijo pod zaščito srbskih prijateljev! Kako navdušeno so letali po občini, čez hribe in doline in trgali čevlje in brusili jezike! Pa vse zastopj. Zagriženi Tombah je porabil noč in dan za agitacijo in znoj mu je tekel pri temu delu iz čela. Naravnost smešno je bilo vsa njegovo postopanje. In resni občani so se mu tudi iz srca smejali, temu „velikemu Slovancu“, ki bi štajerske kmete menda najraje pod kranjski ali srbski klobuk spravil. Prvič se je Tombahu pač posrečilo, da je potom nekega političnega švindeljna volitev preprečil. Ali zdaj mu pač vsi paragrafi, na katerih ta možič tako rad jaha, pomagali niso. Kmetje so vrgli Tombaha skozi vrata občinske hiše, čeprav ne telesno, pa vendar moralčno. Skrije se zdaj lahko, kër ga niti 50 mož v občini ne mara. Tombahu so seveda pri agitaciji tudi razni njemu v vsakem oziru podobni gospodeki pomagali. Zlasti zagriženo nastopal je to pot tudi kaplanče pater Peter. Mi ne vemo, kaj si ta črnosuknež domišlja. Ali to mu še enkrat povemo, da se Pobrežani ne pustijo od kaplanov komandirati in da je pater Peter plačan za izvršenje Božje službe, ne pa za politiko. Prepovemo si enkrat za vselej, da bi se v naše občinske zadeve vmešaval. Prav zanimivo je, da je Petru tudi kaplan iz sv. Marka pomagal. Temu naj bi njegovi predpostavljeni več dela dali, da ne bi nas nadlegoval s svojo nepotrebnostjo agitacijo. Tako daleč Pobrežani pač nikdar prišli ne bodedo, da bi mlečozobe kaplane vpraševali, kako naj v svoji občini gospodarijo. Učiteljstvo se v splošnem agitacije in volitve ni udeležilo. Edino znani učitelj Kovačič je stopil v vrsto prvaki hujškačev. Pač žalostno zanj, kajti s takim politikovanjem le spodgrebe ugled učiteljskega stanu. Marsikateri volilec je rekel: Takemu politikujočemu šolmaštru moram svojo dečo izročiti. Seveda, ako Kovačič cele noči s Tombahom v agitaciji prekroka, potem ni čuda, da je drugi dan v šoli nervozen. Baje je ravno ta prvaki agitator p. kr. neko šolsko deklico s palico tako pretepel, da ji je zdravnik potem primerno spričevalo naredil in se bode stvar tudi sodnijsko preiskala. Tombah, Peter in Kovačič, to je trojica, da se Bogu smili. . . . Čujemo, da sta prišla tudi dva „častna občana“, Miha Brenčič in oštarjaš Mahorič za prvake voliti; baje sta jo precej poparjena odkurila, kër so ju kmeti vpašali, koliko davka sta že v Pobrežu plačala. . . . Vkljub vsemu temu se prvakom ni posrečilo, da bi občino v svojih rokah obdržali. Davkoplačevalci so ostali kakor en mož in oddali svoje glasove. Le tako je bila ta lepa in krasna zmaga mogoča! Čast vrlim naprednim volilcem v občini! Pokazali so, da hočejo pametnega gospodarskega dela. Le tako naprej!

V Šent Vidu pri Ptju bil je zadnjič tudi naš prijatelj Tebničmar in se je prav dobro imel. Piše nam o temu posetu tako-le: — Veste, gospod redakter, pri volitvah v Pobrežu je zmagala „srednja stranka“. Vprašali me boste, kaj je to, in pravzaprav Vam tudi jaz, ki sem vendar precej brihtna glavic, ne bi mogel odgovoriti, ako bi ne imel posebne sreče. Edino moji sreči se imam zahvaliti, da zdaj vem, kaj je in kakšna je „srednja stranka“ v Pobrežu. Sedel sem namreč zadnjič v kotičku neke gostilne v Št.-Vidu. Tam pri peči pa sta sedela dva temna možakarja, ki sta se šepetaje pogovarjala. Eden je bil moj prijatelj Tombah, drugi pa pobožni pater Peter. Vprašal sem ju: No, ali vaju zobe? Pasje dneve imamo, vidva pa sedita pri peči! — „Ja“, je mrmral Tombah, „mrzlica me trese, odkar so me ti nevaležni Pobrežani s tako ele-

gantno brco iz občinske hiše vrgli“. In pater Peter je prikimal, kajti tudi njega je zazeblo. Tihota se pogovarjala naprej; ali jaz sicer ne slišim travo rasti kakor Tombah, vendar pa sem čul. Tombah in pater Peter sta se kregala, kdo je kriv, da sta pri volitvah propadla. Peter je očital Tombahu, da je ta vse pokvaril, kër je cele vagonne Plojeve „Sloge“ iz ljubljane naročeval, da je v celi občini po Brinju smrdelo. „S Plojevo firmo ne spraviš nobenega kužeka izza peči“, je rekel pater Peter. Ali Tombah zopet je trdil, da je Peter kriv poraza. „Ti si le pri babah agitiral“, mu je rekel, „zdaj pa imamo figo“. Končno sta bila tako razburjena, da bi se kmalu stepla. Jaz sem se že veselil, da bi pričelo pokati in rad bi vedel, kdo je močnejši. Tombah je prijatelj pohanih pišk in ima zato precej moči. Ali tudi pater Peter menda ne bode od lakote umrl. Saj ga imajo Pobrežani tako radi, čeprav niso po njegovem srcu volili. No, stepla se žalibog nista. Pač pa sta jokala, debele solze jokala; Tombahu postal je nos rdeč, Petru pa plavkasti. Jokala sta, da je celi studenec curljal po mizi. Meni sta se smilila in ponudil sem jima tabatjero, da malo pošnofata. In šnofala sta. . . „Hač-ha. . . a. . . č“ je nakrat Peter kihnil, da bi Tombah kmalu v omedlevico padel. „Hač-ha. . . a. . . č“!!! Šnof-tabak jima je glavo odprl. In nakrat se prime Tombah za nos: „Veš kaj, Peter, ljubi Peterček, veš kaj? Pišiva v liste, da je zmagala „srednja stranka“. — „Kaj pa je to? — „Nič, srednje stranke ni, ampak nekaj morava reči; srednja stranka je torej najina tolažba.“ — In Peter je prikimal: „Prav imaš! Srednja stranka! Ako naju brenejo kmetje z okovanim podplatom na konec hrbta, potem je to „zmaga srednje stranke“. — „Tako je“, pravi Tombah, „srednja stranka je najina blamaža. Samo to je, ljubi Peterček, — nikdo nama najine plavšarije verjel ne bode“.

Iz spodnje sv. Kunigunde se poroča prav neprijetne stvari o tamošnjemu gospodu fajmoštru, ki gotovo ni posebni pristaš krščanske ljubezni in potrpežljivosti. Tako je baje raz prižnice čez tamošnje trgovce udrihal, kër nimajo ti svoje trgovine celo nedeljo zaprte. Baje jih je tudi okrajnemu glavarstvu naznanil, kar mu seveda ni mnogo koristilo. Raz prižnice je vplil, da trgovci v svojih prodajalnah med pridigo mladino kvarijo. Tudi naravnost neverjetne „špase“ zna ta fajmošter raz prižnice delati. Neko dekle n. p. je pobožno in vse zamišljeno njegove besede poslušalo; kar nakrat pa pravi fajmošter sredi pridije: „Glej, glej, Tilči, tam pride Francej!“ Nekemu dekletu se je zgodila nesreča. Ko je prišla zopet v cerkev, zasramoval jo je fajmošter pred vsemi farani in zmerjal tudi otrokovega očeta. Vsled žalosti je nesrečnica hudo zbolela, tako da se je moralo fajmoštra k zadnji spovedi prositi. Namesto pa da bi bolnico potolažil, rekel ji je: „Matero, ki imajo ledične otroke, so izgubljene, pa čeprav grejo k sv. Križu k spovedi!“ Radovedni smo, ako so tudi mnogoštevilne farovski kuharice izgubljene, ki imajo otroke s črnimi gospodi. Revežev fajmošter sploh ne more trpeti. Neka občinska revica je n. p. od fajmoštrove kuharice prosila staro kijkljo. Fajmošter pa je revico lastnorčno iz farovža vrgel. Celó grob ni meja za njegovo sovraštvo. Tako je p. kr. raz prižnice zasramoval neko že dve leti mrtvo deklico. . . . Vprašamo, ali je to pravo krščanstvo? Res, čuda ni, ako med priprostim ljudstvom vera peša!

V Št.-ljiu sl. g. sezidali so si klerikalci s skupaj nafetanim denarjem neko hišo, ki jo imenujejo „Slovenski dom“. Otvorili bodedo to hišo prihodnji četrtek. Upamo, da bode oblast preprečila vsako izzivanje in oškodovanje domačinov od strani skupaj zbobnanih „orlov“. Drugače bi se domače ljudstvo proti prvaki hujškačem samo branilo.

Kaplan Rabuzek torej res ni mogel prebiti, da ne bi časopisje o njemu govorilo. Ko ga je cerkvena oblast iz gotovih vzrokov iz sv. Barbare v Halozah v Gornjigrad prestavila, mislili smo, da bode zdaj vendar enkrat mir, da bode fant pametnejši postal, kër je v svojem življenju že toliko neumnosti naredil. Ali ne, motili smo se; vroča kri Jakeca Rabuza se še zdaj ni ohladila. Svoj čas je imel Rabuzek otroke prav rad; saj je znano, da je celo čez potoke skakal, ako

je opazil šolska dekleta pri kopanju. Zdaj pa je postal veliki sovražnik šolske dece. Pred kratkem imel se je namreč pred okrajnim sodiščem v Gornjemgradu zagovarjati zaradi prestopka po §§ 413 in 420 kaz. zak. Pretepaval je namreč nekega šolarja na neusmiljeni način. Sodnik je Rabuzeka na 48 ur zapora, odnosno na 20 K globe obsodil. Kazen se nam zdi prelahka. Pobožni farani bodejo kaplanskemu pretepaču teh 20 kron kmalu skupaj znosili. In on — ali bode morda zdaj pameten postal? Ne verujemo, — Rabuzek je že stokrat dokazal, da je nevdraljivo bolan. Naši prijatelji bodejo že vedeli, kje da je bolan.

Fajmošter v Št. Vidu nas je hudo razveselil in smo mu zelo hvaležni. Zadnjič smo namreč poročali, da se na sejamski dan ni vršila sv. maša, kakor je bila to vse leta sem navada. Povedali smo tudi, da je prišel celo neki kmet v farovž in je prosil, da naj se vendar sv. mašo čita ter je hotel 4 K plačati. Omenili smo pa tudi, kakor je resnica, da so bili ljudje hudo nezadovoljni in razburjeni, ker se ni maše bralo. In naše poročilo je g. fajmoštra hudo zbadlo. Preteklo nedeljo prišel je vsled tega na prižnico in je prišel — „Štajerca“ čitati. Potem je rekel, da mu je škof naročil, da se mora opravičiti. Priznal je tudi, da je bil nekdo pri njemu, ki ga je za mašo prosil. Ali dostavil je tudi: „krona pa nisem videl“ . . . Ja, ja, prijatelji, tako stoji stvar: ko bi fajmošter krono videl, potem bi se morda maša brala. Ali brez krona ni nič . . . Gospodu župniku bodemo odslej, ako mu je prav, vsaki teden „Štajerca“ prinesli. Upamo, da ga potem tudi vsako nedeljo raz prižnice prečita . . .

„**Narodni dnevnik**“ je kar obmolnil, ko je prišlo poročilo, da cesar ljubljanskega Hribarja ni hotel potrditi. Kar sapa je Spindlerju vzelo. Pa je res sitno, da se cesar ne drži zapovedi tega lista celjskih prvaških doktorjev! Vprašamo uljudno gospode urednike „Narodnega dnevnika“, zakaj ne nadaljujejo svojih člankov „Hribar in Ornič“. Ali se je morda tista denuncijantovska duša našega opomina vstrašila? Spindlerja itak ne delamo odgovornega, kajti mož objavi takoj par „častnih izjav“, ako ga kdo prime. Ali tisti notorični ovaduh, kateri je avtor omenjenih člankov, naj stopi na plan. Nam je mož znan; dolgo

Spomenik Petru Rosegger.

Velikemu kmetskemu pisatelju dr. Petru Rosegger postavili so nemški železničarji v Jägerndorfu krasni spomenik, katerega prinaša današnja slika. Spomenik je

Das Rosegger-Denkmal in Jägerndorf.

6 metrov visok in narejen večidel iz šlezjskega granita. Čuje se, da je neka podivjana tolpa krasni spomenik poškodovala. Ali poškodbe so zopet popravili. Tako častijo velikega ljubitelja kmetskega stanu po celem svetu.

že vemo, kako zlobna in obenem bedasta je ta pokveka. In radi bi mu par stvari povedali, — zato pričakujemo, da „Narodni dnevnik“ zadaljuje svoje obrekovanje.

Umrl je v zgornjih Hočah 17 letni veleposestnikov sin Joh. Zebe na neki srčni bolezn. Lahka mu zemlja!

V sv. Vidu pri Ptuj se vrši v torek, 6. septembra živinski sejem. Vabi se kmete, da naj mnogoštevilno pridejo in svojo živino priženejo. Pričakuje se namreč jako veliko kupcev. Kdor bi pa sicer živine v Št. Vidu ne mogel prodati, gnal bi jo lahko zvečer v Ptuj. Kajti v Ptuj se vrši v sredo, 7. t. m. živinski sejem. Priložnost je torej jako ugodna.

Obkraden je bil Matija Farkaš iz sv. Andraža pri Ptuj, ko je nasproti g. Juga v Ptuj zaspal. Tat mu je vzel 1 uro (anker), 1 verižico in 1 steklenico žganja. Kdor kaj vè, naj nam ali pa policiji v Ptuj to naznani.

Požar. Pri Braslovčah pogorelo je več poslopj posestnikov Prislana in Rojnik. Zažgali so otroci, ki so se v šupi z užigalicami igrali.

Tat. Pismonoši J. Arnušu v Podvincih ukradel je v Kureževi gostilni neznanec 212 kron denarja.

Nasilni rezervist. V Ptuj je rezervist Franc Pletershek iz Beljaka v gostilni „Judennatzl“ razgrajal. Policiji se je uprl in celo enega stražnika z vilicami ranil. V silobranu mu je eden stražnikov prizadjal udarec s ploščo sabljo po glavi. Potem so nasilneža sodnji oddali.

Pazite na otroke! 2 letni Adolf Strelec v Ptuj se je igral brez nadzorstva pri Dravi. Otrok je padel v vodo in utonil. Mrliča še niso dobili. Ne pustite deco samo k vodi!

Pekleni umor. V Polani na Pohorju izvršil se je grozni umor. 18 letna Marija Terpin in 19 letna Marija Žigart sta bili preje prijateljici. Žigart pa je dobila pred par meseci otroka. Vsled tega sta jo Terpin in njena mati zasramovali. To je ono tako vjezilo, da je pričela okoli praviti, da sta jo Terpin in njena mati nagovarjali, kako naj otroka pred porodom proč spravi. Govorica se je vedno bolj razširila in je postala ženskoma neprijetna. Vsled tega sta sklenili, da spravita Žigartovo iz življenja. Mlada Terpin se je naredila bolana in se je vlegla v posteljo. Njena mati pa je šla po Žigertovo, češ da naj ta njeno hčerko obišče. Dekle je to tudi res storila. Kar nakrat pa po tegne mlada Terpin revolver in ustrela na Žigertovo, ki se je takoj na tla zgrudila. Potem je skočila iz postelje ter ji z vato zamašila rano. Stara Terpinka pa je šla po Žigertino mati in ji povedala, da je njeno hčerko pri nje v stanovanju kap zadela. Prestrašena mati pride tja in je kmalu izprevidila, da je bila njena hčerka umorjena. Zavpila je: „Morilke, moje hčerko ste ustrelili!“ Ustreljeno so odpeljali v bolnišnico, kjer je umrla. Revolver je dobila Terpin od svojega ljubčeka, ki je drugi dan pobegnil. Morilki so odpeljali v mariborsko ječo.

Morilka iz ljubosumnosti. Posestnikova hčerka Tropa v Rušah ustrelila je svojo 18 letno tovarišico Ciger. Zadnjo so umirajočo v bolnišnico prinesli. Morilko so zaprli. Rekla je, da je storila umor iz ljubosumnosti.

Pretep pri duhovski slavnosti. 28. p. m. se je vršila v Konjicah inauguracija novega arhidiakona, katere se je tudi mariborski knezoškof udeležil. Poleg tega je prišlo nad 40 duhovnikov. Ljudstva je bilo mnogo tisočev v trgu. Nekateri od prvakov nahujskani fantalini pa so pričeli velikanske škandale delati. Domača policija jih ni mogla pomiriti. Zato se je poklicalo orožnike. Nekaj teh pijanih razgrajčev so vtaknili v luknjo. Eden fantalinov je pa kar divjal. Skočil je celo v orožnike. Vsled tega ga je eden orožnikov v silobranu z bajonetom v nogo sunil in težko ranil. To so posledice vzgoje prvaških hujskačev, ki nesrečne in neizobražene fante le podivjajo!

Veliki požar. Na Bregu pri Ptuj se je zgodil 29. pr. m. velikanski požar, ki se je zgodovito hitro razširil. V hipu je stalo pet poslopj v ognju, od katerih se ni moglo nobenega rešiti. Tudi je jako veliko poljskih pridelkov in nekaj svinj zgorelo. Najbolj oškodovani so lastniki Fakesovega in Kodrovega posestva. Ptujaska požarna bramba je bila takoj na lici mesta in je pridno pomagala.

V Trbovljah bilo je na Retju 10 oseb za-

sutih. Od teh so potegnili enega mrtvega, enega pa težko ranjenega iz razvalin. Ostali so se k sreči rešili.

Požigalec. Alojz Štrukelj bi imel iti „per šub“ v Zidanmost. Na postaji v Brežicah je pa pobegnil. V Černcah je hotel pri posestniku Franc Kovečiču prenočiti. Vzelo se mu je gorečo cigareto. To ga je tako razdražilo, da je v šupi zažgal. K sreči so ogenj hitro pogasili, Štruklja pa zaprli.

Čez stopnice padel je v Mariboru delavec Franc Žganc. Težko ranjenega so odpeljali v bolnišnico.

Tatvina. Železničar Alojz Marčič v Mariboru je v delavnici mesing kradel, njegova žena ga je pa prodajala. Obadva sta zaprta.

Cigani so že dalje časa v okrajih Konjice in Slov. Gradec prebivalce vznemirjali in kradli ter vlomili. Vodila sta to cigansko banda brata Nikolčič, ki sta 19. julija iz ječe v Lepoglavi pobegnila. Čez dan so se cigani po gozdovih skrivali, ponoči pa izvrševali svoje zločine. Prebivalstvo je bilo že grozno razburjeno in je uredilo nočne straže. Tudi je 40 orožnikov cigane zasledovalo. Po noči obstrelil je neki posestnik orožnika Prosečnika; mislil je namreč, da pridejo tatovi. Orožnik je težko ranjen. Tudi orožniki so morali večkrat proti tatom streljati. Zdaj so zigani neznan kam izginili. Kmetje, pozor!

Iz konja padel je v Hočah neki fant iz Maksave. Bil je težko ranjen in so ga v mariborsko bolnišnico odpeljali.

Nezgoda. V sv. Petru na sveti gori se je v kamnoseku delavcu Ulčniku razprožila dinamita patrona in mu odtrgala prst.

Otrok zgorel. Posestniku Lovrencu Dajnko v Lešju pri Žetalih je pogorela hiša. Zgorel je pa tudi triletni njegov otrok, katerega ni bilo mogoče iz plamena rešiti.

Deželni shod gasilcev iz cele Štajerske se vrši to nedeljo v Ptuj. Obenem bode praznovala prostovoljna požarna bramba v Ptuj 40 letnico svojega obstoja. Ob tej priložnosti prišlo bode v Ptuj na tisoče požarnikov. Izostali bodejo le oni, ki so se pustili od nezrelih prvaških fantalinov tako daleč nahujskati, da se niso pridružili deželni zvezi gasilnih društev na Štajerskem. No, splošnemu veselju ne bode nič škodovalo, da ti ljudje doma ostanejo. Zbrani gasilci bodejo kakor en mož svojo solidarnost in skupno mišljenje dokazali. Ostali bodejo zvesti gasilski zastavi. Mi Ptujčani in z nami tudi vsi napredni kmetje jim kličemo: Dobro došli, vrli gasilci!

Čast jima! Nedeljskega praznovanja 40 letnice prostovoljne požarne brambe v Ptuj se bosta udeležila tudi gasilca gg. F. S a r n i t z in F. K u m m e r. Obadva sta od začetka sem, torej nepretrgano skozi 40 let člana te požarne brambe. Čast vrlima gasilcema!

Iz Koroškega.

Napredna zmaga. Pri občinskih volitvah v občini D e l l a c h so zmagali naprednjaki v dveh razredih. Za župana je bil izvoljen naprednjak g. G. Rauter. Čast volicem!

Prevalje. Piše se nam: Pred par tedni je umrl tukaj znani pošteni delavec Smodej. Pogreb je bil obilno obiskan. Ko prinesejo truplo rajnega na tukajšnje pokopališče in hočejo položiti rajnega v hladno zemljo, je bila jama premajhna. Postaviti so ga morali celo v grobu na noge, teptali po hišici rajnega, da je bilo prav grdo; vse vkup nič ni pomagalo; zakrili so njegovo truplo z zemljo in mogoče, da je z en pol metra prsti pokrita truga. Kdo je pa tega škandala kriv? Tukajšnji privandrani mežnar Kramolc, kateri se pusti prav dobro plačat, delo pa ne stori, in ako ga stori, je to delo tako pomanjkljivo, kakor delo otroka. Skozi to je začelo ljudstvo godrnjati in prišlo bi bilo skoraj do pretepa, ako se ne bi bil skrtil kaplan Štritov v cerkev. Na pokopališču je kaplan uganjal svojo znano politiko in razburil ljudstvo tako, da so takoj skupaj stopili, popihal jo je Štritov f cerkev in ga ni bilo več viditi. Škoda da ni prišel na dan, dobil bi jih po kranjskih kosteh za svoje žive dni! Ni se čuditi, da ljudstvo pljuva na cesti pred njim; prav se mu godi, njegovo postopanje je potem, nihče ga ne pogleda več, vso čast je zgubil, in kdor ga vidi, vse vpije „Hetzpaffe“, ja šolarji katere je psoval „satan“, „hudič“, „rodečnik“, „socej“, vse ti vpijejo „Saupfaß“.

naš fajmošter nimajo toliko moči, da bi temu ...

zgoranje Bele poroča „Gr. Tagblatt“: „Že ...

Koroški nadškof dr. Kahn je baje duševno ...

Zdaj pa vemo, zakaj so znani prvaški huj- ...

Grozna nesreča. Iz spodnega Dravograda ...

Smrtna nesreča. V Beljaku je padel delavec ...

Grozni samomor. V Raiblu se je feldvebel ...

Wlom. V okolici Velikovca je neznanec vlo- ...

Detemorilka. V Kraigu so zaprli dekle Uršo ...

Darilo. Znana dobrotnica gospa Wanitzky ...

Obesil se je v Sachsenburgu Florian Uter- ...

Zaprli so v Beljaku delavca Stefana Kofler. ...

Pretep. V gostilni „Annenhof“ v Lipi so se ...

Požar. V Malesteju pri Beljaku je pogorela ...

hiša in gospodarsko poslopje posestnika Koflerja, ...

Pobegnil je iz Beljaka 12 letni deček Franc ...

Po svetu. Zopet zastupljenje. V mestu Riedau so zaprli ...

Strela ubila je pri mestu Gernheim tri dekleta, ...

Menih strelja v cerkvi. V vatikanski baziliki ...

Preprečena rudniška nesreča. Iz Moravske ...

Loterijske številke. Gradec, dne 20. avgusta: 10, 42, 82, 45, 43.

Trst, dne 27. avgusta: 3, 79, 56, 40, 34.

Skozi okno vržen je denar, katerega se plača za perje ...

MAGGI-JEVA kocka 5 h za hitro pripravo gotove goveje juhe je priznано najboljša!

Štacija za vremensko streljanje, ki obstoji iz enega trihertera in 3 možnarjev, se za 100 kron proda.

Suhe gobe kupuje Hans Sirk, Maribor, Hauptplatz. 720

Pekarija se da v najem, stojeca pri tovarni kjer 7 sto ljudi dela in se tudi proda.

kovaškega pomočnika za sekire delati, nadalje močnega učenca, ki se z vsem preskrbi.

Epilepsija, Krči, Nervozno stanje. Izredni uspehi potom „Epileptikom“

Maribor 624 Domgasse 2, na oglu glavne- ga trga, kupuje se priznано najbolje in najceneje bluze, šose, predpasnike, perilo po meri.

Delavci 625 dobijo posebne cene v trgovini z rezanim blagom, perilom in obleko Wesiak, Maribor, Draugasse.

V Mariboru 623 se kupuje rezano blago, vse vrste perilo in obleke najbolj pri Adolfu Wesiak, Draugasse.

Češplje v vsaki množini kupuje po najboljših cenah Max Straschill Breg pri Ptuj.

Hemeroide! Bolezni želodca! Izpuhi na koži!

Brezplačno naznanim na željo vsakomur, ki trpi na boleznih želodca, prebavljanja, odvajanja, ostavljenja krvi.

Na prodaj je zemljišče tri četrt ure od Maribora v kat. občini Vodole (Wadlberg) občina Leitersberg v obsegu 17 oralov, 2 orala vinograda z ameriškanskim nasadom, 2 orala hote, njive, travniki in lep sadonosnik.

Denar brez vsacega truda in kapitala Zamore zaslužiti vsakdo, brez da zapusti svoj posel, tudi v najmanjšem mestu od 50 do 100 K mesečno.

Pozor! Kdor želi kakšno posestvo, hišo, posebno gostilno kupiti ali hitro prodati naj se obrne na Franc Petelinz-a, Rotenbof Zgoranja Polskava pri Prager-skem.

Razglas.

Pri šparkasi mestne občine Celje se od 1. avgusta 1910 naprej vloge vsaki dan obrestujejo.

Ravnateljstvo.

Konkurzni razpis.

Pri okrajnem zastopu v Ptuju odda se drugo tajniško mesto (vice-sekretar).

Prosilci, ki so popolnoma zmogni nemškega slovenskega jezika v govoru in pisavi, ki se zamejo na tozadevne politične postavbe ter na vse potrebne in računske zadeve, ki lahko brez težavno preteklost dokažejo, — predložijo najpozneje do 15. septembra t. l. pri temu odboru; obenem naj omenijo svojo dosedanje službo in plačilne zahteve. Odlikuje se penzijske in manipulacijske uradnike, ki so služili pri nekaterih oblastih. Kompetenčne prošnje naj se posredujejo na podpisane načelnika.

Okrajni odbor v Ptuju,

20. avgusta 1910.

Jos. Ornič m. p.
načelnik.

Garantirano originalna narurna vina.

belo deželno vino	K 40—
belo vino iz gore	40—
belo šljivino, najfiniješe	40—
belo, rdeče krvno vino	44—
belo, fino namizno vino	48—
belo, fino namizno vino	52—
belo, stara namizna vina	52—

Ubrizni prodaja in razpošilja od vinske kleti v velikem posloju šparkske.

Vinske sode

izpraznjene iz hrasta od 200—700 l, ter 300 šartinov, močne, zelene, ajhane, prima sode iz kostanja, se poceni prodajo

Otto Kuster. Celje na Štajerskem. 521

Zanesljivi

Viničar

Vstop s 1. novembrom. Vsa nadaljna pojasnila daje Franz Karbeuz v Celju. 693

Pridni mladi

komu

sprejme v trgovini z mešanim blagom Johan Brežice na Savi. Želi se znanje obeh deželnih jezikov. 705

Prilika za opeko v Leitersbergu pri Mariboru n. D. 880

proča od svojih izkušenih, kobranih (gekollert), pri vrenju trdnih izdelkov iz ilovčnega materiala mašinsko, stensko, dimniško opeko, rekontra Zaackenziegel, Pressfalz-, (izdelane po originalu Wienerberg), Strangfalz- (zistem Stadler in Steinbrück) in Biberschwanzziegel. Kosov moje „Doppel-Pressfalz“ in „Strangfalz“-opeke lepo in kvadratni meter strešne plošče. — V 10 tonovni vagonu se naloži 6000 kosov Biber, 5000 kosov Pressfalz in 4000 kosov Pressfalz. Razpošilja se na nevarnost spremljevalca. — Z veselo spoštovanjem

stavbinski mojster in fabrični posestnik. Telefon št. 18.

Derwuschek, Strangfalz I. razreda K 48—, Strangfalz II. razreda K 74—, Pressfalz I. razreda K 84—, Strangfalz II. razreda K 25—, Strangfalz II. razreda K 50—, Pressfalz II. razreda K 50—.

Svetovno mojsterstvo in industriji urvendar pridobljeno! 276

Prezvetje edine razprodaje me spravi v polotaj, za le K 490 oferirati elegantno, ekstra ploščo amerik. 14 kar. zlato-duble švic. zepno uro. Ista ima dobro idečo 36 urno Anker-kolesje premirane znanke „Speciosa“ in je na elektriki polni s pravim stalom prevlečena. Garancija za preciznost 4 leta.

1 k. K 490
2 k. K 930

Vsaki žuri doda se fino pozlačeno verzično zastoj. Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. donaz v nazaj. — Pošlje po povzetju

HOLZER, Krakova, Stradom 1828.

Nova zidana hiša

obstoji iz treh sob, kuhinje, klet, zraven lep vrt in njiva, svinjski hlevi. — Hiša je 10 let davka prosta, poleg velike ceste in blizu kolodvora Polčane (Pölschach) sposobna posebno za penzioniste ali obrtnike, cena 6400 kron, 2200 K se lahko pusti vknjžiti. — Več pove upravnistvo tega lista. 710

Giht, revmatizem in astma

Ernst Hess

se uspešno odstranijo po rabi mojega leta sem najbolje znanega Eucalyptus-olja (avstralski naravni produkt). Cena originalne steklenice 1 K 50 h. Popis z mnogimi zdravilnimi pisimi zastoj in poštnine prosto. Eucalyptus-milo, najboljšo sredstvo proti pegumi, mozuli, feki (Leberlecke), snami in nečistosti obraz. — Eucalyptus-bonboni edino vplivni proti kašlju, oslovskemu kašlju, astmi itd. 210

ERNST HESS

Klingenthal i. S.

Se dobi v Ptuju lekarna „pri samorcu“ H. Molitor.

Brata Slawitsch

v Ptuju
priporočata izvrstne šivalne stroje (Nahmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . . 70 K — h
Singer Medium 90 „ — „
Singer Titania 120 „ — „

Ringschifchen . . . 140 — „
Ringschifchen za krojače . . . 180 — „
Minerva A . . . 100 — „
Minerva C za krojače in čevljarje 160 — „
Howe C za krojače in čevljarje . 90 — „
Cylinder Elastik za čevljarje . 180 — „
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. Najine cene so nižje kakor povsodi in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate). Cenik brezplačno.

Natančni il. ceniki zastoj. Iše se zastopnike in naprej-prodajalce. Pazite vedno na ime firme Mayfarth. 549

Najboljša pemska razpredaja!

Cene perje za postelji:
1 kg. sivih silanih 2 K; boljših 3 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfiniješih, sneženo-belih, silanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. šaumna (Dunena) sivoga 6 K, 7 K; beloga 10 K; najfiniješji prni 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franco.

Gotove postelje
iz krpavca, rdečega, plavoga, belega ali rumenega nankinga, 1 tahent, 180 cm. dolg, 116 cm. širok, z 2 glavama blazinama, vsaka 89 cm. dolga, 58 cm. široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in dvakratnim perjem za posteljo 16 K; pol-danne 20 K; danne 24 K; posamezni tahenti 10 K, 13 K, 14 K, 16 K; glavno blazino 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 15 K naprej franco. Izmenjava ali vrnitev franco dovoljena. Kar ne dopada donar nazaj. S. Benzsch, Dessehanstr. Nr. 718, Böhmerwald. Cenik gratis in franco.

Varstvena marka „Anker“
Liniment Caspici comp.
nadomestilo za
anker-pain-exPELLER
je znano kot odpejajoče, izvrstno in bolečine odstranjajoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 140 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.
Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan. 687

Jaboljka!

Kupuje se i. s. franko od vsake postaje in se plačuje 6 vinarjev za kilo.

Fabrika konzerv „Styria“, Liebenau pri Gradcu, železniška postaja Puntigam. 683

C. Ackermann
urar
v Ptuju
priporočata svojo bogato in dobro sortirano zalogo v

urah, zlatem in srebrnem blagu

pod garancijo v najizvrstnejši izpeljavi. Vse v mojo stroko spadajoče blago dobi se pri meni po istih cenah, kakor jih razglašajo veliki razpošiljevalci v svojih cenikih; pri meni se dobi vse po lastni izbiri in prejšnjemu ogledanju, obenem pa v boljši izpeljavi in kakovosti. 410

Climax-
motorji (Zweitakt) za surovo olje.
Najcenejši promet. Nobene finančne kontrole. Najmanjša potreba vode. Nobene nevarnosti za razstrelbo.
BACHRICH & Co., Dunaj
XIX/6 Heiligenstädterstr. 83. 699

Coffeol

(kavini ekstrakt)

služi za hitro in ceno napravo izvrstne črne ali bele kave. Isti obsega vse značilne snovi sveže žgane, sveže kuhane znate kave najboljšee kakovosti in je prost vseh zdravju škodljivih snovi.

Nepogrešljiv za turiste, študente, slaščičarje, vojaštvo in povsod tam, kjer se potrebuje hitro dobro napravljeno kavo

Se dobi povsod!
Originalne steklenice 1/4 K 5-20, 1/4 K 2-80, 1/4 K 1-50, 1/4 K —80.

Coffeolwerke Olmütz.

Najhitrejša in najcenejša naprava izvrstne kave!

Prodaja posestva.

katero obstoji iz 8 gospodarskih poslopij, vse z opeko krito, na lepem kraju, zraven okrajne ceste, 1 uro od kolodvora, za vsak obrt pripravno in zraven je njiva, 12 mernikov posestva, ena hosta in en pašnik vse za 6000 K. Ostane lahko 1000 kron. Pridite pogledat! Josef Mlakar, Velkavas št. 33, pošta Leskovec pri 688 Krškem (Kranjsko).

Cementne cevi, plate za tlak, truge za svinje krmiti, truge za napajati, ter vse drugo cementno blago in cementne izdelke, nadalje apno, portland- in roman-cement, ter vse vrste strešne opeke ponuja najceneje 578

F. ROGATSCH, izdelovanje cementnega blaga in trgovina s stavbenim materialom, Maribor na Dr., Reiserstrasse 26.

Viničarja

s štirimi delavnimi močmi se sprejme v viničarju v Framu na lepem prostoru blizu cerkve in šole. Delo v vinogradu je jako lahko. Oglasi se naj pri gosp. Janezu Gert, posestniku v Framu. 715

Josef Murschetz
kamnosek in trgovina s stavbenim materijalom
v Ptuj

(pri železniškem prehodu)
priporoča
svojo veliko zalogo lepih nagrobnih kamnov po najnižjih cenah. Nadalje apno in cement (prvo-razredno blago). Cementne cevi vsake velikosti se najceneje oddaja. 315

Ia Portland- und Roman-cement

najstarejša in najboljša marka južno-avstrijske monarhije oferirajo 399
najceneje
tovarne Roman- in Portland-cementa O. Withalm'ov nasl. Laški trg na Štajerskem. Zaloga pri g. Jos. Kasimir v Ptuj.

Zagrebški
Franck
kot tovarniško znamenje
priporočujemo najboljši pridelek za kavo!
31. Avgust 1913. št. 107

Karl Kasper
trgovina z mešanim blagom in zaloga smodnika

PTUJ
priporoča svojo bogalo zalogo 225
špecerijskega blaga,
nadalje smodnika za lov in razstrelbe, cindžnore ter predmete municije za lov kakor patrone, kapseljne, šrot itd., nadalje glavno svojo zalogo v umetnem gnoju za travnike, njive in vinograde i. s. Tomazova moka, kajnit itd., nadalje raffia-bast in bakreni vitrijol itd. po najnižjih cenah.

SINGER
šivalni stroji
za vse
obrtne in domače šivalno delo
Se dobi pri:
Singer Co. akc. dr. šivalne strojev
Ptuj, Hauptplatz št. 1. 306

Otročji vozički

v zelo velikem izboru se dobivajo že od 12 kron naprej v novi veliki manufakturni trgovini
Johann Koss
Celje
na kolodvorskem prostoru.
Na zahtevanja se pošlje cenik poštino prosto. 350

5000 goldinarjev plačila

Oziraje se na moje poskuse z vašim »Mos Balsamom«, vam lahko naznanim, da sem s njim popolnoma dovoljen. Že po 8 dneh so se pojavili očitno lasi; ako ravno so bili lasi svitli in mehki, so bili vendar krepki. Po 2 tednih dobila je brada svojo naravno barvo in tedaj šele se je pokazal imenitni vpliv vašega balzama. Po 3 tedne ostajem I. C. Dr. Tverg. Kopenhagen.
Podpisana lahko vsakomur pravi »Mos Balsam« kot zanesljivo sredstvo za pridobitev las priporočam. Nepela sem dalje casa na tem, da so mi izpadali in so se pojavili čisto goli prostori v lasih. Ko sem pa rasti 3 tedne »Mos Balsam«, pričeli so lasi zopet rasti in so postali težki ter polni. Gdč. M. C. Anderesen, Ny Vasegade 5, Kopenhagen.
1 zavoj »Mos« gold. 5. Dobi se po povzetju ali s tem, da se plača naprej. Pišite na največjo specialno govinno sveta:

Mos-Magasinet, Copenhagen 395 Dänemark.
Dopisnice se frankirajo z 10 vin., pisma z 25 vin.

OMEGA
precizijske ure v zlatu, srebru in kovini od K 20.— naprej.
Max Böhnel, Dunaj
IV., Margaretenstrasse 27/27
(Lovska razstava. Rotunde, skupina X., razred 37.)
Ceniki zastoj. 3 leta garancija.
Roskopf-ure K 3.—, Železniška roskopf K 4.—, Plošča jeklena ali niklasta ura K 6.—, Srebrne ure K 7.—, Deka 15 rubin K 14.—, Prave zlate ure K 16.—, Originalne »omega« K 20.—, 14 karatne zlate verižice in prstani per gram K 2.—, Ure na pendelj 75 cm K 7.—, s stolpovim zvoncem K 10.—, z godbo in slagverkom K 14.—, kuka-vica K 7.—, Budilnica s stolpovim zvonom K 6.—, Baby-budilnica K 2.—, z radium-Leuchtblatt K 3.—. — Ceniki zastoj. 476

Na pravočasno naročilo
Tomaževe moke
za gnojenje
jesenske setve in polja za krmo
se tem potom opozarja.
Mi garantiramo za čisto in polnovredno Tomaževo moko in oddajamo izključno v plombiranih vrečah, ki imajo varnostjo znamko in naznanilo vsebine.
Fabrike Tomaževih fosfatov
z. z. o. z. BERLIN W 35.
Zaradi ofertov naj se obrne na znane prodajalne ali direktno na preje imenovano firmo 692

= za osebe brez brade in za plešee =

Lase in brado se dobi zanesljivo v 8 dneh po pravega »Mos Balsama«. Stari in mladi, gospodje in dame rabijo samo »Mos Balsam« za pridobitev las obrvi in brade, kajti dokazano je, da je ta »Mos Balsam« edino sredstvo moderne znanosti, ki upliva med 8 dnevni na lasne papile tako, da prično lasi takoj rasti. Garantiramo neškodljivost.

Ako to ni istina plačamo
5000 goldinarjev v gotovini
vsakomur ki je rabil »Mos Balsam« in ostal brez brade in plešast ali z redkimi lasi.

Op. Mi smo edina tvrdka, ki prevzame tako jama Zdravniški popisi in priporočila. Nujno svarimo pred podobnimi redkami!

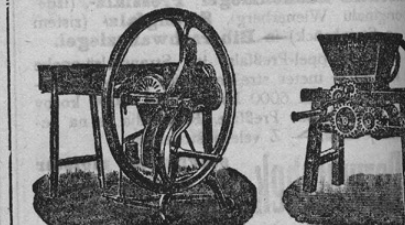
Po zelo znižanih cenah!
Ivan Berna
v Celju, gospodska ulica št. 1

priporoča svojo bogalo zalogo obuval za pomladansko letno zimsko sezono, vse vrste moških, damskih in otroških čevljev, nega in tuje izdelka. Gumij za pete, vrvice, zaponke, vedno večji izbor. Priporočam tudi specialistom prave gorske in dolinske čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila po vzetju.

Hiša
ki obstoji iz 3 sob, kuhinje, špajze, iz lepega velikega vrta, vodnjaka in 2 oralov njive pri deželni cesti, 1 ura pešpota od Maribora mesar, trgovci itd. v kraju, zlasti primeren za penzioniste, proda se takoj za ceno 5000 kron. Vpraša se pri g. Franz Schirmmaul, posestnik krčmar, Lendorf p. Mariboru.

Proda se
posestvo
ki meri 9 johov, (8 vierlingov nasada, ostalo travnik), nadalje mlin (Mautmühle) in žag. Cenjena vrednost 3800 kron. Margareta Hasl. Sina, pošta Ruden.

Fabrika kmetških in vinogradniških mašin
Jos. Dangl's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovejše vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje mrebler za koruzo, sesalnice za gnojnice, mlinje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschepp- und Pferdeheuerchen) za obračati, stroj za košnjo trave in žitja, največje gleisdorfske sadne mline v kamenitih mlinicah, zacinane, hidravlične preše, preše za sadno vino. (Orig. Oberdruck Differential Hebelpressen) patent »Düchsch« daje največ tekočine, se dobi pri meni. Angleske nože (Gusstahl), rezarje dele, prodaja mašin na čas in garancija. Cenik zastoj in franko.

Veliko manufakturno trgovino **Johann Koss, Celje** na kolodvorskem prostoru na voglu (Stadt Wien)

priporočamo zaradi ene solidnosti in nizkih cen najtoplejše.